

Nền Giáo Dục của Hai Miền Nam - Bắc Trước 1975

Trần Mạnh Hào

Sau ngày thống nhất đất nước, Trần Mạnh Hào từ rừng vào Sài Gòn và ở hẳn thành phố này cho đến nay. Cuối năm 1975, qua anh *Trịnh Công Sơn*, anh *Nguyễn Mộng Giác*, bạn *Bửu Chỉ* và một số bạn bè khác như họa sĩ, nhà văn *Khánh Trường*, họa sĩ *Nguyễn Trọng Khôi*, nhà văn *Nguy Ngữ*, nhạc sĩ *Trương Quốc Khánh*... chúng tôi bắt đầu giao du với tầng lớp trí thức văn nghệ sĩ Sài Gòn cũ (mặc dù phần lớn tầng lớp ưu tú nhất này của Việt Nam cộng hòa đã di tản, đã vượt biên hoặc còn trong trại tù cải tạo).

Các bạn kể trên nhiều người đã qua đại học, có người mới đậu tú tài ngang tôi hết cấp 3 ngoài Bắc, mà sao các bạn giỏi thế, uyên bác thế, lại biết Pháp ngữ, Anh ngữ. Tôi có dẫn vài ba bạn ngoài Bắc vào đã học ở Liên Xô, có học vị phó tiến sĩ hẳn hoi, đến giao du với các bạn đồng lứa Sài Gòn được nền giáo dục VNCH đào tạo, thì than ôi **chúng tôi quả là mới i tờ rít**... Trong khi chế độ mới (CS) luôn vỗ ngực khoe khoang chế độ ta ưu việt nhất từ chính trị, văn hóa, kinh tế, giáo dục...

Trong lòng mình, tôi mặc cảm tự ti với các bạn Sài Gòn mà không dám nói ra vì xấu hổ. Rằng **thế hệ chúng tôi ngoài Bắc dốt hơn, được giáo dục sai lệch và sơ sài hơn các bạn được “chế độ Mỹ-ngụy” đào tạo**... Ai thắng ai không phải so về chém giết, súng đạn, mà phải so găng bằng tri thức, bằng học vấn... May mà kho sách dịch Sài Gòn cũ đã dạy tôi thoát nạn mù tri thức, cho tôi có đủ kiến thức có thể ngồi phản biện ngon ơ tất cả luận án tiến sĩ văn học, triết học, luật học, văn hóa học, sử học, mỹ học, ngôn ngữ học...

Nhắc lại điều này, lòng tôi cũng chẳng vui về gì cho cam, nhưng trước sự thật, tôi không thể tăng lời, cảm miệng. **Nền giáo dục của Việt Nam cộng hòa trước 1975 nhân bản theo cách giáo dục của người Pháp, nên nó chính là nền giáo dục đúng nghĩa**. Còn nền giáo dục của “phe thắng trận” chúng ta là một nền giáo dục bị vong thân, nền giáo dục phục vụ chính trị, bị chính trị hóa. Mà chính trị là gì, là thủ đoạn. Còn **GIÁO DỤC, VĂN HÓA, VĂN NGHỆ**... không lấy cai trị, cái thủ đoạn làm mục đích, mà nó lấy **CHÂN THIỆN MỸ LÀM MỤC ĐÍCH** vậy.

Khẩu hiệu của Đảng Cộng Sản Đông Dương từ năm 1930 và Đảng Lao Động Việt Nam từ năm 1951 vẫn cứ là **“TRÍ PHÚ ĐỊA HÀO ĐÀO TẬN GÓC TRÓC TẬN RỄ”**. Chao ôi, từ cổ đại đến nay, có nhà nước nào, chế độ nào diệt trí thức hay không, hay chỉ có **ĐẢNG TA** mới dám làm như thế?

Cho đến nay, chúng tôi chưa hề thấy **ĐẢNG TA** công khai thừa nhận **KHẨU HIỆU DIỆT TRÍ THỨC** kia là ấu trĩ, là sai lầm tả khuynh, cứ **“làm thịnh Việt Minh đồng ý”**. Đã chủ trương diệt trí thức thì làm sao tạo ra xã hội có học vấn, có văn minh?

Chẳng lẽ nền giáo dục của chúng ta **chủ trương diệt trí thức chỉ tạo ra các thế hệ thiếu tri thức** làm công cụ cho chính trị mà thôi hay sao? Thời chúng tôi học cấp 3, có một thầy giáo dạy văn rất hay, lại đẹp trai, nho nhã, có nhiều bạn nữ khá nhan sắc muốn chọn thầy làm chồng tương lai, mới điều tra lý lịch thầy, biết cha thầy là ông quan huyện, lại là trí thức học trường hậu bổ do Tây đào tạo, bèn giật thót người không dám tiến tới nữa; vì thầy là thành phần xấu, con ông quan huyện là xấu, bố lại là trí thức còn xấu nữa, than ôi!

Thời chúng tôi đi học, hầu hết bọn con địa chủ, con tư sản... đều học giỏi và đều không được học đại học. Con bần cố nông **dù dốt đặc cán mai cũng được cử đi đại học bên Liên Xô, Đông Đức**... **HỌC GIỎI THI LÝ LỊCH** là vậy đó. Một chế độ diệt người giỏi từ trong trứng nước, ưu tiên người dốt, **DỐT NÁT MUÔN NĂM, HÔNG HƠN CHUYÊN MUỐN NĂM**... thì giáo dục ời, ta chào mi, vì mi lấy cái dốt, cái ngu làm mục đích.

Sau năm 1954, trong khoa học xã hội nhân văn, các giáo sư giỏi nhất như Cao Xuân Huy, Trương Tửu, Nguyễn Bách Khoa, Trần Đức Thảo, Đào Duy Anh... sau này là Cao Xuân Hạo... đều bị cấm lên bục giảng đại học, cho đi chăn bò hay ngồi dịch sách... Từ đó, người giỏi bị loại ra ngoài cơ chế xã hội, tôn trọng người dốt nát ngu đần thì giáo dục ời mi còn sinh ra làm gì nữa. Do vậy, mấy chục năm qua hầu hết học vị tiến sĩ là học vị phong bì, **hầu hết học hàm PGS, GS là học hàm phong bì**... Một xã hội mua bằng cấp, mua học vị, học hàm, mua quan bán chức công khai như ngày nay, thì giáo dục ời, coi như em đã chết, sự thật đã chết, chân lý đã chết...

Do nền giáo dục **lấy bần cố nông làm gốc** lâu dài quá nên dân tộc Việt Nam hôm nay hầu như không còn đời sống tinh thần mang tính chân thiện mỹ nữa, tất cả phải nói dối lẫn nhau để tồn tại...

Than ôi, họa mất nước ở đây chứ đâu!

Sài Gòn ngày 19-8-2021.

Trần Mạnh Hảo.